

RS AU § 39 Den ekonomiska situationen för personer med aktivitets- eller sjukersättning

Ärendenummer: RS 2023/1350

Arbetsutskottets förslag till regionstyrelsen

- Nämndinitiativet anses vara besvarat.

Sammanfattning

Vänsterpartiet har lämnat ett nämndinitiativ med ett yrkande att utreda hur den ekonomiska situationen för personer med aktivitets- eller sjukersättning kan förbättras inom styrelsens ansvarsområde.

Aktivitetsersättning och sjukersättning är ersättningar till dem som har en nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Ersättningarna är en del av den nationella socialförsäkringen som Region Gotland inte har direkt rådighet över. Målet med ersättningarna är att ge målgruppen en ekonomisk trygghet och i fallet aktivitetsersättning även stimulera unga människor till aktivitet, för att öka deras möjligheter att delta i arbetslivet.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att regionstyrelsen inom ramen för sitt uppdrag har begränsade möjligheter att vidta särskilda åtgärder som skulle bidra till en direkt förbättrad ekonomisk situation för aktuell målgrupp.

Eventuella direktiv i frågan bör inriktas mot kultur- och fritidsverksamheten. Det behövs i så fall särskilda resurser för att kunna utföra en sådan genomlysning.

Bedömning

Aktivitetsersättning och sjukersättning är ersättningar till dem som har en nedsatt arbetsförmåga på grund av sjukdom, skada eller funktionsnedsättning. Ersättningarna är en del av den nationella socialförsäkringen som Region Gotland inte har direkt rådighet över. Målet med ersättningarna är att ge målgruppen en ekonomisk trygghet och i fallet aktivitetsersättning även stimulera unga människor till aktivitet, för att öka deras möjligheter att delta i arbetslivet.

Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att regionstyrelsen inom ramen för sitt uppdrag har begränsade möjligheter att vidta särskilda åtgärder som skulle bidra till en direkt förbättrad ekonomisk situation för aktuell målgrupp.

Regionstyrelsen erbjuder bland annat en kostnadsfri budget- och skuldrådgivning som bedöms vara ändamålsenligt utformat för att förbättra situationen för personer i en ekonomisk utsatt situation.

De möjliga åtgärderna inom styrelsens ansvarsområden bedöms framförallt vara relevanta inom kultur- och fritidsverksamheten. Här bedömer regionstyrelseförvaltningen att det i syfte att förbättra den ekonomiska situationen för personer med aktivitets- eller sjukersättning skulle kunna vara möjligt att sänka eller ta bort inträden till anläggningar i regionens regi, som till exempel badhus. Det bör dock noteras att frågan om vilka avgifter som kan tas ut för fritidsverksamheter är en fråga som det redan idag finns en stor medvetenhet kring. Det görs ständiga avvägningar mellan tillgängliga resurser för att kunna erbjuda en verksamhet och vikten av att hålla nere avgifterna.

Om det blir aktuellt med ett utredningsuppdrag bör det breddas till att utgå ifrån grundproblematiken ekonomisk utsatthet, snarare än att begränsa sig till personer med aktivitets- och sjukersättning. Särskilda utredningsresurser för en genomlysning utifrån perspektivet ekonomisk utsatthet av kultur- och fritidsverksamheten saknas idag. Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att eventuella tillgängliga extra resurser som krävs för att göra en sådan utredning skulle få en större effekt direkt i verksamheten än vad som potentiellt kan komma ut ur en utredning.

Generellt behöver ekonomisk utsatthet vara en tydlig aspekt i arbetet med hållbarhetsintegrering. När avgiftsmodeller beslutas och verksamhet planeras ska det ha föregåtts av en analys där olika viktiga aspekter har beaktats. Utvecklingen av detta arbetssätt är kopplat till framtagandet av ett hållbarhetsprogram för Region Gotland (RF § 93 daterat 220620).

Sammantaget bedömer regionstyrelseförvaltningen att eventuella direktiv i frågan bör inriktas mot kultur- och fritidsverksamheten. Det behövs särskilda resurser (400-500 tkr) för att kunna utföra en sådan genomlysning. För övrigt bedöms ekonomisk utsatthet fortsatt utgöra en viktig aspekt såväl i arbetet med hållbarhetsintegrering så som det strategiska arbetet med att förflytta oss mot antagna mål för ett socialt hållbart Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Stefaan de Maecker, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse regionstyrelseförvaltningen daterad 2024-01-18

Nämndinitiativ 2023-06-13

Regionstyrelsens beslut RS § 255 daterad 2023-06-13